

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ТДАТУ

ТДАТУ

ВЧЕНІ МІМСГ – ТДАТА – ТДАТУ В ЕНЦИКЛОПЕДІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (ЕСУ)

🏛 НАУКА – ОДИН ІЗ СКЛАДНИКІВ ФУНДАМЕНТУ УНІВЕРСИТЕТУ

Наука й освіта є головними чинниками розвитку держави, адже саме вони формують її майбутнє. Вчені та педагоги своєю працею закладають фундамент нових знань, виховують фахівців і примножують інтелектуальні здобутки країни.

Ми пам'ятаємо дослідників, які стояли біля витоків науки в нашому університеті, та пишаємося сучасними науковцями, чії дослідження спрямовані на розвиток аграрної та інших галузей. Наукові школи університету стали осередком новаторських ідей і гордістю нашої спільноти.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ТДАТУ

Науковці Таврійського державного агротехнологічного університету зробили значний внесок у розвиток аграрної науки й техніки України.

Завдяки їхнім дослідженням були розроблені сучасні технології обробітку ґрунтів, системи автоматизації й енергозбереження, нові підходи до проектування сільськогосподарських машин і механізмів, а також методи підвищення надійності та ефективності роботи техніки.

Їхня спільна наукова спадщина стала фундаментом для подальшого розвитку агрономії, агроінженерії, енергетики й механізації сільського господарства в Україні, сприяючи підвищенню продуктивності, енергоефективності та екологічності агропромислового виробництва.

ВАСИЛЕНКО Андрій Овер'янович (24. 10(05. 11). 1891, с. Біленьке, нині Запоріж. р-ну Запоріж. обл. — 05. 07. 1963, Київ) — фахівець у галузі машинобудування і сільськогосподарської механіки. Доктор сільськогосподарських наук (1936, без захисту дис.), д-р тех. н. (1946), професор (1935), академік АН УРСР (1948). Сталінська премія (1950). Закін. Київ. політех. інститут (1923). Працював на виробництві (1913–28). Водночас від 1924 розпочав пед. та н.-д. роботу. Викладав у Київ. с.-г. (1924–26) та кооп. (1927) інститутах, очолював кафедри с.-г. машинознавства, машинобудування і механізації, ремонт. справи і технології металів та дерева у Моск. мех. (1928–29) та Київ. с.-г. (1929–30) інститутах, Харків. (1930–36) та Мелітоп. (1936–41) інститутах механізації с. господарства, Алма-Атин. с.-г. інституті (1941–44), був проф. Київ. с.-г. (1944–45) та автомоб.-дорож. (1946–59) інститутів. Одночасно співроб. Укр. НДІ с.-г. машинобудування (Харків, 1928–38) та Укр. НДІ механізації і електрифікації с. господарства (Харків, від 1943 — у Києві; 1935–41, 1945–50, 1958–59). У 1944 організував і очолив лаб. с.-г. механіки при Інституті буд. механіки АН УРСР, яку 1945 перетворено у самост. лаб. машинобудування і проблем с.-г. механіки при Відділ. тех. наук АН УРСР, а 1950 на її базі створ. Інститут машинознавства і с.-г. механіки АН УРСР, який 1958 реорганізовано в Інститут ливар. виробництва АН УРСР (Київ, нині Фіз.-технол. інститут металів та сплавів НАНУ): дир. (до 1958). Розробляв основи з конструювання і технології виготовлення с.-г. машин та їх нових типів, проектування маш.-буд. заводів. Його теор.-експерим. дослідж. процесів збирання буряків стали основою для теорії і розрахунку бурякозбирал. машин.

Під керівництвом В. розроблено наук. основи для створення бурякозбирал. комбайна із зрізанням гички на корені (1933 випущено серію перших таких комбайнів КС-4), нову систему обробітку ґрунту з шаровим внесенням добрив, фіз. основи для калібрування насіння кукурудзи. В. організував у Святошині великі центр. майстерні з ремонту парових локомотивів, складних парових молотарок, ДВЗ тощо, на базі яких 1917 створ. завод сільгоспмашин (до 1921 — тех. кер.), спроектував плуж. завод комбінату «Ростсільмаш» (РФ, 1926–27), ливар. цех заводу «Більшовик» у Києві (1927–28) та низку ремонт. заводів. Сконструював і запровадив у виробництво декілька типів трактор. бурякопідйомників, сівалок, бурякофрезувал. машин, зокрема 1928–29 під його керівництвом в Укр. НДІ с.-г. машинобудування вперше у колиш. СРСР створ. тракторні шестирядні бурякокомбіновані і двадцятитрирядні універс.-комбіновані сівалки. Розробив механізацію збору плугів, конструкцію і теорію конвеєрів, зокрема для поточ. виробництва, механізацію виробництва коліс с.-г. машин. Брав участь у розробленні технології одержання високоміцного чавуну з кулястим графітом та методів підвищення стійкості щодо спрацювання деталей с.-г. машин. Співавтор розділу «Механізація сільського господарства» та чл. гол. ред. «Колгоспної сільськогосподарської енциклопедії» (К.; Х., 1949–51) укр. та рос. мовами.

Основні праці

Комбайн для уборки сахарной свеклы. Москва; Ленинград, 1931; Взаимозаменяемость и допуски в сельскохозяйственном машиностроении. Х., 1936; Организация ремонта и ремонтных мастерских. Х., 1937; Бурякозбиральні комбайни: Теорія, конструкція і розрахунок. К.; Х., 1937; Механизация предпосевной обработки, посева и уборки сахарной свеклы. Алма-Ата, 1943 (співавтор); Посібник з сільського господарства. Х., 1946 (співавтор); Современные методы определения внешних сил, действующих на рабочие органы почвообрабатывающих машин // Тр. Киев. с.-х. ин-та. 1949. Т. 5; Модифицированный чугун в машиностроении. К., 1950 (співавтор); Машина для послойной обработки почвы с послойным внесением удобрений // Вопр. с.-х. машиностроения. К., 1955 (співавтор); Исследование копающих рабочих органов свеклоуборочных машин // ВСХН. 1959. № 2 (співавтор); Исследование ботворежущих аппаратов свеклоуборочных машин // Там само. 1961. № 10 (співавтор).

К. Ф. Євлаш

Бібліографічний опис:

Василенко Андрій Овер'янович / К. Ф. Євлаш // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33281>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

Є. О. Юркевич

Вербін Яким Якимович

ВЕРБІН Яким Якимович (23. 09. 1898, с. Благодатне, нині Арбузин. р-ну Микол. обл. – 03. 01. 1959, Одеса) – вчений-агроном. Доктор сільськогосподарських наук (1940), професор (1940). Закін. Одес. с.-г. інститут (1931). Викладав у с.-г. школах та технікумах Одес. обл. (1920–31), Херсон. с.-г. інституті (1931–34); працював завідувач кафедри землеробства Мелітоп. інституту інж.-механіків (Запоріж. обл., 1934–41); завідувач кафедри заг. землеробства Ашгабат. (1941– 42), Киргиз. (м. Фрунзе, 1942– 44, водночас – заступник директора) та Одес. (1944–59, водночас – директор) с.-г. інститутів. Вивчав методи боротьби з посухою в Степу України, проблеми снігозатримання і кулісних парів, розробляв агротех. заходи отримання високих врожаїв с.-г. культур (озимої пшениці, кукурудзи, цукр. сорго тощо).

Основні праці

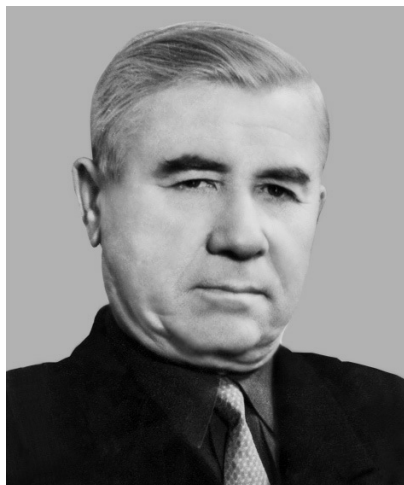
Нові кормові культури. К., 1939; Обробіток ґрунту в посушливому Степу УРСР. О., 1947; Засуха и борьба с ней в Степи УССР. О., 1948; Степь преобразуется. О., 1950; Земледелие. Москва, 1958 (співавтор).

Бібліографічний опис:

Вербін Яким Якимович / Є. О. Юркевич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-33494>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

КАРПУША Павло Павлович (06. 11. 1914, с-ще Піщане, нині у складі м. Мелітополь Запорізь. обл. — 26. 05. 1987, Мелітополь) — фахівець у галузі механізації сільськогосподарства. Доктор технічних наук (1973), професор (1974). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Закін. Мелітоп. інститут механізації с.

господарства (1940), де й працював від 1946: у 1954–58 — проректор з наукової роботи, 1958–86 — завідувач кафедри с.-г. машин. Розробляв катушкові апарати для висіву кукурудзи, кукурудзозбирал. комбайни, сошникові просапні сівалки для внесення органо-мінерал. гранул, робочі органи для протиерозій. обробітку ґрунту.

Основні праці

Коэффициент внутреннего трения кукурузы при импульсной нагрузке // Механизация и электрификация социалист. с. хоз-ва. 1969. № 5; Оптимальні параметри качановідокремлювачів очісувального типу // ВСГН. 1970. № 6; Довідник по регулюванню сільськогосподарських машин. К., 1985; Динамика взаимодействия иглочатого рабочего органа с почвой // Комплекс. механизация производств. процессов в растениеводстве: Сб. науч. тр. зерноград, 1987; Обоснование скорости протягивания стеблей в початкоотделяющих аппаратах кукурузоуборочных машин // Сб. науч. тр. Укр. с.-х. академии. К., 1988.

О. В. Білокопитов

Бібліографічний опис:

Карпуша Павло Павлович / О. В. Білокопитов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10136>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).

І. А. Шевченко

Кушнар'ов Артур Сергійович

КУШНАРЬОВ Артур Сергійович (02. 11. 1935, м. Якутськ, РФ – 06. 11. 2017, м. Мелітополь Запорізької обл.) – фахівець у галузі механізації сільського господарства. Доктор технічних наук (1983), професор (1984), член-кореспондент НААНУ (1993). Закін. Моск. інститут інж. с.-г. виробництва (1957). Від 1963 працював у Таврій. агротех. академії (м. Мелітополь Запоріз. обл.): 1974–85 – проректор з наук. роботи, 1986–93 та 1997–2007 – завідувач кафедри фізики, теор. механіки, теорії машин і механізмів; 1993–97 – директор Інституту механізації тваринництва УААН (Запоріжжя); від 2007 – гол. н. с. Укр. НДІ прогнозування та дослідж. техніки і технологій с.-г. виробництва (смт Дослідницьке Васильків. р-ну Київ. обл.). Наукові дослідження: землероб. механіка, реологія с.-г. матеріалів, захисні технології обробітку ґрунту, продовол. безпека, екол. експертиза агротехнологій.

Основні праці

Уменьшение вредного воздействия на почву рабочих дисков и ходовых систем машинных агрегатов при внедрении промышленных технологий возделывания сельскохозяйственных культур. Москва, 1986; Обработка почвы при интенсивном возделывании полевых культур. Москва, 1988; Механико-технологические основы обработки почвы. К., 1989; Selection of tillage tool Parameters. Aalborg, 1994; Технологии уборки зерновых культур методом очеса на корню: состояние и перспективы. Дослідницьке, 2010 (співавт.); Біосфера та агротехнології: інженерні рішення: Навч. посіб. К., 2015 (співавт.).

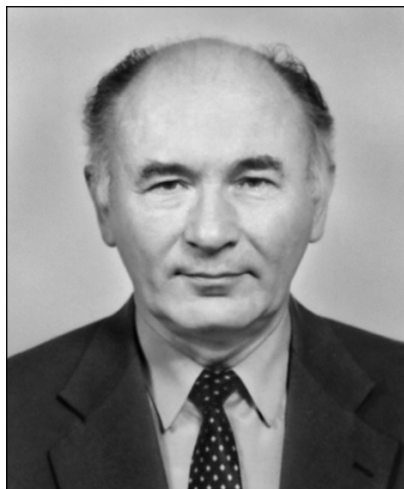
Рекомендована література

1. Крижачківський М. Л. Кушнар'ов Артур Сергійович // Вчені у галузях механізації, електрифікації та меліорації. Кн. 3. К., 2000;
2. Доктор технічних наук, член-кореспондент НААН України, професор Кушнар'ов Артур Сергійович: Біобібліогр. покажч публікацій з 1962 по 2015 рр. Мелітополь, 2015.

Бібліографічний опис:

Кушнар'ов Артур Сергійович / І. А. Шевченко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-52514>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

НАЙДИШ Володимир Михайлович (07. 06. 1940, смт Авдіївка, нині місто Донец. обл. — 17. 09. 2007, м. Мелітополь Запорізь. обл.) — фахівець у галузі нарисної і прикладної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки. Батько А. Найдиша. Доктор технічних наук (1983), професор (1985). Заслужений діяч науки і техніки України (1999). Закін. Мелітоп. інститут механізації с. господарства (1962), де відтоді й працював (нині Таврій. агротехнол. університет): 1977–2007 (з перервою) — завідувач кафедри нарис. геометрії та інж. графіки (від 2007 — його імені), 1994–2000 — 1-й проректор, проректор з наукової

роботи. Під керівництвом Н. сформовано мелітоп. наук. школу приклад. геометрії. Запропонував та розвинув новий напрям у приклад. геометрії кривих ліній та поверхонь — варіативне дискретне геом. моделювання, що дозволило отримувати нові, досконаліші проектні рішення реал. вироб. проблем моделювання. На честь Н. 2008 у Мелітополі на будинку, в якому жив вчений, відкрито мемор. дошку.

Основні праці

Дифференциально-параметрический метод формирования поверхностей. Москва, 1985; Теоретические основы дискретного геометрического моделирования // Приклад. геометрия и инж. графика: Межведом. научно-тех. сб. К., 1995. Вып. 58; Тлумачення термінів з прикладної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки. К., 1998 (співавт.); Інженерна та комп'ютерна графіка: Підруч. К., 2000; 2001; 2011; Основи прикладної дискретної геометрії: Навч. посіб. Мелітополь, 2007 (співавт.); Дискретне диференціювання: Навч. посіб. Мелітополь, 2007 (співавт.); Дискретна інтерполяція. Мелітополь, 2008. Літ.: Левченко И. Он смотрел на 30 лет вперед: на доме, где жил ученый Владимир Найдыш, появилась мемориальная доска // Индустр. Запорожье. 2008. № 96; Володимир Михайлович Найдиш: Бібліогр. покажч. Мелітополь, 2015.

А. М. Підкоритов

Бібліографічний опис:

Найдиш Володимир Михайлович / А. М. Підкоритов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-71726>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).

ОВЧАРОВ Володимир Васильович (03. 07. 1936, с. Атманай Якимів., нині Мелітоп. р-ну Запоріж. обл. — 14. 09. 2016, м. Мелітополь) — фахівець у галузі електротехніки. Доктор технічних наук (1991), професор (1991). Закін. Мелітоп. інститут механізації с. господарства (1959), Запоріж. маш.-буд. інститут (1967). Працював від 1959 на виробництві; від 1974 — у Таврій. агротехнол. університеті (м. Мелітополь): від 1976 — завідувач кафедри застосування електр. енергії в с. госп-ві, водночас 1978–84 — декан факультету

електрифікації с. господарства, 1984–94 — проректор з навч. роботи, 1994–2016 — завідувач кафедри теор. і заг. електротехніки. Наукові дослідження: функціонал. діагностування силового с.-г. електрообладнання та енергозбереження за рахунок використання нетрадиц. джерел електроенергії в АПК.

Основні праці

Эксплуатационные режимы работы и непрерывная диагностика электрических машин в сельскохозяйственном производстве. К., 1990; Инженерная деятельность в сельскохозяйственном производстве: Учеб. пособ. Мелітополь, 1993 (співавт.); Теоретичні основи електротехніки: Підруч. К., 1993; Система непрерывного профессионально-творческого образования в условиях рыночной экономики: Учеб. пособ. К., 1997 (співавт.); Физические основы электротехники. Мелітополь, 2010 (співавт.); Физико-математические основы электротехники. Саарбрюкен, 2015.

Рекомендована література

1. Володимир Васильович Овчаров: Бібліогр. покажч. Мелітополь, 2011.

С. В. Вовченко

Бібліографічний опис:

Овчаров Володимир Васильович / С. В. Вовченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-74817>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).

І. М. Грицаєнко

Волох Анатолій Михайлович

ВЛОХ Анатолій Михайлович (07. 04. 1950, м. Гуляйполе Запорізь. обл.) – еколог. Доктор біологічних наук (2005), професор (2006). Заслужений діяч науки і техніки України (2017). Закін. Мелітоп. пед. інститут (1972), де й працював до 1995: у 1988–90 – завідувач кафедри зоології, 1990–95 – доцент кафедри заг. біології та охорони природи; від 1995 – у Таврій. агротех. академії (м. Мелітополь): від 2006 – завідувач кафедри екології та охорони навколиш. середовища. Досліджує екологію мислив. і рідкіс. ссавців, проблеми їх збереження та упр. ресурсами диких тварин.

Основні праці

Нарис про ссавців Придунав'я і особливості менеджменту їхніх ресурсів // Заповідна справа. 2000. Т. 6, вип. 1–2; Полувольное содержание и выращивание диких копытных с целью повышения экономической эффективности животноводства // Вісн. аграр. науки Причорномор'я. М., 2001. Т. 2, вип. 3(12); Структура популяції дикого кабана (*Sus scrofa*) в степній Україні // ВЗ. 2002. Т. 36, № 6; Некоторые особенности управления ресурсами охотничьих зверей в Украине // Вест. охотоведения. 2006. Т. 3, № 2.

Бібліографічний опис:

Волох Анатолій Михайлович / І. М. Грицаєнко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-23220>. – Останнє поновлення : 2017.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

В. В. Овчаров

Дідур Володимир Оксентійович

ДІДУР Володимир Оксентійович (07. 09. 1943, с. Очеретня Кривоозер. р-ну Микол. обл. – 20. 02. 2020, м. Мелітополь) – фахівець у галузі технічної гідродинаміки. Доктор технічних наук (1990), професор (1991). Закін. Мелітоп. інститут механізації с. господарства (Запоріж. обл., 1966), де відтоді й працював: 1979–84 – завідувач кафедри технології металів, 1985–97 – проректор з наукової роботи; від 1997 – директор Запоріж. н.-д. центру з рац. використання паливно-мастил. матеріалів у АПК і завідувач кафедри гідравліки та гідроприводу Таврій. агротех. академії (Мелітополь). Досліджував проблеми надійності гідроприводів і рац. використання паливно-мастил. матеріалів у АПК.

Основні праці

Эксплуатация гидроприводов сельскохозяйственных машин. Москва, 1982 (співавтор);
Диагностика и обеспечение надежности гидроприводов сельскохозяйственных машин. К., 1986 (співавтор); Ресурсосберегающие технологии диагностирования распределительной аппаратуры гидроприводов. Москва, 1991; Гідравліка, сільськогосподарське водопостачання та гідропневмопривод: Навч. посіб. З., 2004; Перспективы производства топливосмазочных материалов из растительного сырья // Пр. Таврій. агротех. академії. 2006. Вип. 40.

Рекомендована література

1. Овчаров В. В. Дідур Володимир Авксентійович // Вчені у галузях механізації, електрифікації та меліорації. Кн. 3. К., 2000.

Бібліографічний опис:

Дідур Володимир Оксентійович / В. В. Овчаров// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-26423>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

О. О. Данченко

Калитка Валентина Василівна

КАЛИТКА Валентина Василівна (25. 05. 1946, с. Потоки Таращан. р-ну Київ. обл.) – біохімік. Канд. хім. (1975), д-р с.-г. (1995) н., професор (1997). Закін. Чернів. університет (1969), де відтоді й працювала. Від 1977 – у Мелітоп. пед. інституті: від 1979 – завідувач кафедри орган. і біохімії; від 1987 – доцент кафедри хімії та біохімії Запоріз. університету; від 1995 – завідувач кафедри заг. землеробства, від 2008 – директор НДІ агротехнологій та екології Таврій. агротехнол. університету (Мелітополь). Вивчає роль системи антиоксидант. захисту організму; розробляє технології застосування антиоксидантів для підвищення ефективності вирощування і тривалого зберігання продукції рослинництва.

Основні праці

Антиоксидантові властивості продуктів взаємодії амінокислот з вуглеводами в умовах реакції Майларда // УБЖ. 1995. Т. 67, № 2; Фактори антиоксидантного захисту у крові та печінці фазанів під час онтогенезу // Там само. 2004. Т. 76, № 6; Критеріальний показник ефективності зберігання плодів абрикоса, оброблених антиоксидантним препаратом АОК-М // Наук. вісн. Нац. університету біоресурсів і природокористування України. К., 2009. Вип. 132; Біохімічні аспекти екзогенної індукції системи антиоксидантного захисту печінки гусят // 36. наук. пр. Білоцерків. аграр. університету. 2010. Вип. 2(70); усі – співавт.

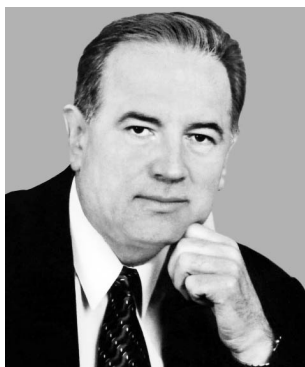
Бібліографічний опис:

Калитка Валентина Василівна / О. О. Данченко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10547>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

Л. В. Богданова

Крижачківський Микола Людвігович

КРИЖАЧКІВСЬКИЙ Микола Людвігович (19. 06. 1955, с. Жердя Чемеровец. р-ну Хмельн. обл. – 21. 02. 2006, м. Мелітополь Запоріз. обл.) – фахівець у галузі механізації сільського господарства. Доктор габіліт. (1999), професор (1992). Закін. Кам'янець-Поділ. с.-г. інститут (1976), де й працював від 1981: викл., завідувач кафедри експлуатації машинно-трактор. парку; 1976–81 – на підприємствах АПК; 1987–2006 – ректор Таврій. агротех. академії (Мелітополь). Розробляв технології обробітку ґрунтів, системи упр. й автоматизації у с.-г. виробництві.

Основні праці

Кормодробилки, конструкция, расчет. З., 1992 (співавт.); Контроль сельскохозяйственной техники по показателям безопасности. К., 1994 (співавт.); Моделирование и оптимизация технических и технологических процессов в земледелии. Варшава, 1999; Біологічні джерела енергії в сільському господарстві. Сф., 2000 (співавт.); Использование нетрадиционных источников энергии при заготовке продукции плодового и растениеводства. Сф., 2000 (співавт.).

Рекомендована література

1. Рогач Ю. П. Крижачківський Микола Людвігович // Вчені у галузях механізації, електрифікації та меліорації. Кн. 3. К., 2000.

Бібліографічний опис:

Крижачківський Микола Людвігович / Л. В. Богданова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-945>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

О. П. Ломейко

Куценко Юрій Миколайович

КУЦЕНКО Юрій Миколайович (03. 05. 1964, с. Верхня Покровка Старобіл. р-ну Луган. обл. – 19. 07. 2015, м. Мелітополь Запоріж. обл.) – фахівець у галузі електротехніки. Доктор технічних наук (2014). Закін. Мелітоп. інститут механізації с. господарства (1990), де відтоді й працював (нині Таврій. агротехнол. університет): від 2009 – завідувач кафедри автоматизов. електропривода, водночас 2014–15 – декан енергет. ф-ту. Наукові дослідження: вивчення процесів впливу електр. і магніт. полів на рослинні, біол. об'єкти; розвиток та удосконалення застосування енергії електромагніт. поля у технол. процесах перероблення та зберігання с.-г. продукції.

Основні праці

Модель взаємодії феромагнітних частинок в магнітному полі // ТЕ. 2004. Темат. вип. Ч. 3; Дослідження дії енергії геомагнітного поля на гетерогенні структури // Пробл. енергозабезпечення та енергозбереження в АПК України. 2005. Вип. 37, т. 1; Магнитострикция гетерогенных структур. Дн., 2006 (співавтор); Обґрунтування параметрів функціональної схеми пристрою для вимірювання діелектричної проникності газового середовища рослин // Вісн. Дніпроп. аграр. університету. 2010. Вип. 1; Разработка установки для обработки в электрических и магнитных полях семян и корневой системы тепличных культур // Вісн. Харків. тех. університету с. господарства. Тех. науки. 2013. Вип. 141.

Бібліографічний опис:

Куценко Юрій Миколайович / О. П. Ломейко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-52306>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

О. І. Лобода, І. П. Назаренко

Мунтян Володимир Олексійович

МУНТЯН Володимир Олексійович (05. 08. 1958, с. Нерушай Татарбунар. р-ну Одес. обл. – 03. 10. 2014, м. Мелітополь Запоріж. обл.) – фахівець у галузі електротехнічних комплексів і систем. Доктор технічних наук (2009), професор (2010). Закін. Мелітоп. інститут механізації с. господарства (1980), де відтоді й працював (нині Таврій. агротехнол. університет): 1998–2002 та 2008–13 – завідувач кафедри електропостачання с. господарства, 2002–08 – декан факультету енергетики с.-г. виробництва, 2014 – професор кафедри електрифіков. технологій АПК. 1986–87 брав участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС на посаді заст. командира роти; очолював мелітоп. громад. об'єдн. «Союз Чорнобиль» (1993–98). Основний напрям наукових досліджень – аналіз впливу електромагніт. полів на стан та якість біооб'єктів.

Основні праці

Автоматизація контролю якості зерна в процесі сепарації // Електрифікація та автоматизація с. господарства. 2003. № 1; Експлуатація енергообладнання та засобів автоматизації в системі АПК: Підруч. К., 2003; Проектування систем електропостачання в АПК: принципи побудови СЕП: Навч. посіб. [Б. м.], 2007; Електротехнічні матеріали: Навч. посіб. Мелітополь, 2008; Проектування систем електропостачання в АПК: Навч. посіб. Мелітополь, 2009 (усі – співавт.).

Рекомендована література

1. Попазова Г. Д. Володимир Олексійович Мунтян: Бібліогр. покажч. Мелітополь, 2013;

2. Грачев В. В. и др. «Духом и мужеством»: 30 лет Чернобыльской трагедии, мелитопольским ликвидаторам посвящается. Мелитополь, 2016.

Бібліографічний опис:

Мунтян Володимир Олексійович / О. І. Лобода, І. П. Назаренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-70005>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

І. М. Грицаєнко

Кюрчев Володимир Миколайович

КЮРЧЕВ Володимир Миколайович (23. 06. 1955, с. Андрівка Бердян. р-ну Запоріз. обл.) – фахівець у галузі механізації сільського господарства. Доктор технічних наук (2015), професор (2006), член-кореспондент НААНУ (2016). Орден «За заслуги» 3-го (2015) та 2-го (2018) ступенів. Державна премія України в галузі науки і техніки (2018). Закін. Мелітоп. інститут механізації с. господарства (Запоріз. обл., 1981), де відтоді й працює (нині Таврій. агротехнол. університет): 1991–2000 – проректор з екон. питань, 2000–06 – проректор з наукової роботи, від 2006 – ректор, водночас 2000–05 – завідувач кафедри машиновикористання в землеробстві, 2004–06 – директор НДІ механізації землеробства Пд. України цього Університету. Основний напрям наукових досліджень – експлуатація, відновлення та ремонт с.-г. техніки.

Основні праці

Інженерна діяльність у сільськогосподарському виробництві: Підруч. К., 1996 (співавт.); Паливно-мастильні та інші експлуатаційні матеріали: Підруч. Сф., 2005; Нові мобільні енергетичні засоби України. Теоретичні основи використання в землеробстві: Навч. посіб. К., 2005 (співавт.); Роль модульних енергетичних засобів у формуванні типу тракторів України // Наук. пр. Нац. університету біоресурсів і природокористування України. К., 2010. Вип. 144, ч. 2 (співавт.).

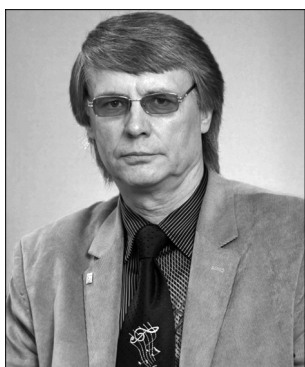
Бібліографічний опис:

Кюрчев Володимир Миколайович / І. М. Грицаєнко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-52656>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

В. М. Кюрчев

Надикто Володимир Трохимович

НАДИКТО Володимир Трохимович (02. 01. 1956, с. Шауліно Брян. обл., РФ) – фахівець у галузі механізації сільського господарства. Доктор технічних наук (2001), професор (2003), член-кореспондент НААНУ (2010). Заслужений діяч науки і техніки України (2016). Закін. Дніпроп. с.-г. інститут (нині Дніпро, 1977). Відтоді працював у Пд. відділ. Інституту механізації та електрифікації с. господарства УААН (сmt Якимівка Запоріз. обл.): 1995–2000 – зав. лаб. машиновикористання, 2000–02 – завідувач відділу механізації вирощування польових культур; від 2002 – у Таврій. агротехнол. університеті (м. Мелітополь Запоріз. обл.): 2004–06 – завідувач кафедри машиновикористання в землеробстві, від 2006 – проректор з наукової роботи, водночас від 2004 – директор НДІ механізації землеробства Пд. України при Університеті. Наукові дослідження: системи агрегування модул. енергет. засобів перемін. тягового класу; механіко-технол. основи ефектив. використання агрегатів на базі нових орнопросап. тракторів; основи колій. і мост. систем землеробства та їхня адаптація до GPS-технологій.

Основні праці

Основы агрегатирования модульных энергетических средств. Мелитополь, 2003; Нові мобільні енергетичні засоби України. Теоретичні основи використання в землеробстві: Навч. посіб. Мелітополь, 2005 (співавт.); Колійна та мостова системи землеробства. Мелітополь, 2008 (співавт.); Агрегатування плугів. К., 2008 (співавт.); Збирання зернових культур роздільним способом. З., 2012 (співавт.); Основи наукових досліджень: Підруч. Хн., 2017.

Бібліографічний опис:

Надикто Володимир Трохимович / В. М. Кюрчев// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-71541>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ТДАТУ

Науковці Таврійського державного агротехнологічного університету зробили значний внесок у розвиток аграрної науки й техніки України.

Завдяки їхнім дослідженням були розроблені сучасні технології обробітку ґрунтів, системи автоматизації й енергозбереження, нові підходи до проектування сільськогосподарських машин і механізмів, а також методи підвищення надійності та ефективності роботи техніки.

Їхня спільна наукова спадщина стала фундаментом для подальшого розвитку агрономії, агроінженерії, енергетики й механізації сільського господарства в Україні, сприяючи підвищенню продуктивності, енергоефективності та екологічності агропромислового виробництва.

